

## 6<sup>η</sup> συνάντηση: Αλήτης στους δρόμους του κόσμου. Τι χαρά!

Πέμπτη, 5/3/2010, ώρα 11 π.μ., serenity house.

Ηλικίες 36 και 4 χρονών.

Λέξεις: down, wander, shy.

Έχουμε κατεβεί στην ηλικία και οι λέξεις σήμερα μου φαίνονται πολύ ενδιαφέρουσες. Κάτι καινούριο θα βγει, αισθάνομαι. Παρ' όλα αυτά και πάλι κάτι με στενοχωρεί.

Ζητώ νερό από τη Βερόνικα, παρ' όλο που έχω πει και στο σπίτι. Τις τελευταίες φορές αισθάνομαι κάτι να με καίει εσωτερικά. Κατεβάζω ένα φαρδύ ποτήρι νερό, μονορούφι. Παράξενο! Έχω πει στο σπίτι, ακριβώς πριν έρθω, για να μη ζητήσω από τη Βερόνικα και παρ' όλα αυτά νιώθω στεγνή. Το κατεβάζω με ανακούφιση. Αφήνω το ποτήρι, σκουπίζω τα χείλη μου, παίρνω τη θέση μου, διορθώνω το κάθισμα, είμαι έτοιμη.

- Ποιες είναι οι λέξεις σου σήμερα;
  - Down, wander, shy.
  - Τι σημαίνει down;
  - Αμμουδιά, παραλία, πούπουλο, χνούδι. Ως επίρρημα, κάτω, καταγής. Ως επίθετο, ξεπεσμένος.
  - Τι σημαίνει wander;
  - Περιφέρομαι, περιπλανώμαι, παραπλανώμαι ή αποπλανώμαι. Wanderer, πλάνης, αλήτης. Και wandering, περιπλάνηση, παραλήρημα.
  - Τι σημαίνει shy;
  - Ντροπαλός, δειλός, άτολμος.
- 
- Ξεκινούμε. Τι σημαίνει για σένα down;
  - Κοίτα, στο λεξικό είχε όλες αυτές τις ερμηνείες που σου είπα και που δεν τις ήξερα. Μου έκανε εντύπωση ότι θα πει και πούπουλο και χνούδι, αλλά εμένα από την πρώτη στιγμή μού ήρθε αυτό που ήξερα. Κάτω. Είμαι down, που λέμε, δηλαδή θλιμμένος, άκεφος, με χαμηλή, πεσμένη διάθεση.
  - Πώς η έννοια αυτή χρησιμοποιείται εις βάρος σου, για να δημιουργήσει άγχος στη ζωή σου;
  - Όταν βλέπω τους άλλους γύρω μου να είναι «κάτω», κυρίως την αδελφή μου, τη μεγάλη μου κόρη, αλλά και τη μικρή σε μικρότερο βαθμό, πέφτω κι εγώ. Δεν μπορώ να είμαι καλά, όταν οι άλλοι δεν είναι. Έτσι προσπαθώ να τους έχω όλους καλά, για να είμαι κι εγώ καλά.
  - Τι μηνύματα σου δίνει σε σχέση με το τι πραγματικά θέλεις;
  - Ε, εκείνο που θέλω είναι να είναι όλοι καλά. Για να είμαι κι εγώ. Γι' αυτό και κάνω όσα κάμνω. Να, όπως αυτό τώρα, ή τις ψυχοθεραπείες μου παλιότερα.
  - Πώς το down σχετίζεται με σένα, όταν ήσουν τριάντα έξι χρονών;
  - Ωχ! Ήταν μια χρονιά, τι να σου πω... Με είχαν μεταθέσει στη Λάρνακα και δεν είχα διαμαρτυρηθεί, γιατί έπρεπε να κάνω την ύπαιθρό μου κανονικά. Μεσούντος όμως του καλοκαιριού, έρχεται η απάντηση για μια υποτροφία που είχε αιτηθεί ο «σχωρεμένος» μου για συντήρηση αντικειμένων διάφορων υλικών στην Ιταλία. Οπότε ζήτησα από το Υπουργείο να αναβάλει τη μετάθεσή μου για τον επόμενο χρόνο, διότι, σύμφωνα με το νόμο, όταν λείπει ο σύζυγος στο εξωτερικό και υπάρχουν παιδιά, η σύζυγος δε

μετατίθεται, για να είναι μαζί με τα παιδιά. Όταν όμως παρουσιάστηκα στην Επιτροπή, ένας απ' αυτούς – ίσως ο πρόεδρος – με ρώτησε αρχικά, γιατί δε διαμαρτυρήθηκα μόλις έγιναν οι μεταθέσεις, του εξήγησα, αλλά βλέποντας – ή μάλλον ακούγοντας – ότι ήμουν «καλαμαρού», με ρώτησε: «Κυρία Τενέζη, έχετε δικό σας σπίτι;» «Όχι, νοικιάζω.» «Ε, όπως νοικιάζετε εδώ στη Λευκωσία, να νοικιάσετε και στη Λάρνακα!» Αυτή ήταν η απάντηση στο κύριο δικό μου επιχείρημα ότι θα ήταν δύσκολο να πηγαиноέρχομαι στη Λάρνακα, διότι τα παιδιά, οχτώ και έντεκα χρόνων τότε, θα έμεναν μόνα τους για κάποιες ώρες το μεσημέρι, ωσότου επιστρέψω εγώ από τη Λάρνακα, αφού τα δημοτικά σχολούν νωρίτερα.

Για ένα μήνα πηγαиноερχόμουν στη Λάρνακα και μετά αποφάσισα να διεκδικήσω τα δικαιώματά μου δια της νομικής οδού. Όταν η δικηγόρος μου απευθύνθηκε στο Υπουργείο, της είπαν να με συμβουλευσει να σταματήσω τη διαδικασία με την υπόσχεση ότι, μόλις παρουσιαζόταν μια θέση στη Λευκωσία, θα με έφερναν πίσω. Τούτο σήμαινε, πως θα έπρεπε να περιμένω ή να ασθενήσει κάποιος συνάδελφος ή να μείνει έγκυος κάποια συνάδελφος. Αλλά και πάλι, θα είχα κάνει ένα διάστημα στη Λάρνακα, θα ερχόμουν στη Λευκωσία για το διάστημα της απουσίας του ασθενούντος ή της εγκυμονούσης και θα ξαναγύριζα στη Λάρνακα και επιπλέον θα χρωστούσα τους μήνες που θα έκαμνα στη Λευκωσία.

Κατάλαβα ότι καμιά διάθεση δεν είχαν να εφαρμόσουν το νόμο, παρά εφάρμοζαν αυτή την παρελκυστική πολιτική, για να τριβελίσουν το χρόνο. Εγώ όμως χρειαζόμουν άμεσες λύσεις. Έτσι, νοίκιασα ένα μικρό, επιπλωμένο διαμέρισμα στη Λάρνακα, πακέταρα τα πράγματά μου – έπιπλα κ.λπ. – και τα στρίμωξα σ' ένα δωμάτιο στο σπίτι της αδελφής μου, που γέμισε ασφυκτικά ως το ταβάνι σχεδόν με κάσες και μετακόμισα στη Λάρνακα.

Τα παιδιά πήγαιναν, η μεν μικρή μου στη δευτέρα τάξη του δημοτικού, άρα μόλις είχε αρχίσει να προσαρμόζεται και χρειάστηκε να αλλάξει σχολείο. Η δε μεγάλη μου έκτη τάξη και δεν ήθελε να αποχωριστεί τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριές της. Λυπόταν που θα τέλειωνε το σχολείο και θα έκαμνε τη σχετική τελετή με καινούρια, άγνωστα παιδιά.

Τέλος πάντων κάποια στιγμή προσαρμοστήκαμε όλες και τότε μ' έπιασε ένας παροξυσμός σκωληκοειδίτιδας, μου είπαν ότι θα χρειαζόμουν εγχείρηση, άλλη στενοχώρια από κει, πού να αφήσω τα παιδιά μου, αλλά ευτυχώς τελικά ο παροξυσμός υποχώρησε και η εγχείρηση αποφεύχθηκε.

Και φτάνουμε αισίως στο Πάσχα. Ο σύζυγος μάς έχει επιθυμήσει και θέλει να έρθει και καλώς να έρθει. Έλα όμως που κουβαλά μαζί του ένα ζευγάρι Ιταλών και έναν επιχειρηματία, όπως μου τον συστήνουν, με πολλά μάλιστα λεφτά (της γυναίκας του) ο οποίος όμως προτιμά να μείνει μαζί μας, γιατί είναι down. Έχει προβλήματα με τη γυναίκα του και θέλει συντροφιά.

Οπότε, στο μικρό, τουριστικό διαμέρισμα των δύο υπνοδωματίων πρέπει να συμβιώσουν, να συμφάγουν... να συγκοιμηθούν δύο ζευγάρια, δύο παιδιά και ένας απελπισμένος σύζυγος, που είναι τόσο κακόκεφος, που με το ζόρι αποφασίζει να ξυριστεί.

Και όλα αυτά, σε παρακαλώ, χωρίς να με έχει ενημερώσει καν εκ των προτέρων, παρά μου κατέβηκε με όλους μαζί. Τι να κάνω, έστρωσα στρωσίδια στο μικρό σαλονάκι, που ήταν και τραπέζα μαζί και πατούσαμε ο ένας πάνω στον άλλο, για να πάμε στην τουαλέτα ή στην κουζίνα.

Σαν να μην έφταναν οι δυσκολίες που είχα περάσει μόνη μου με τα παιδιά σ' ένα καινούριο τόπο, εκείνη τη χρονιά, ήρθε «πόπαστο<sup>1</sup>» και τούτη η υπέροχη συμπεριφορά του συζύγου και πια... τι να σου πω! Ήρθε κι έδεσε το γλυκό, γιατί φεύγοντας όλοι αυτοί, εγώ δε θα είχα καθόλου καιρό για ξεκούραση, θα ξεκινούσε κατευθείαν το σχολείο. Όπως ήταν φυσικό, κατέβασα τα μούτρα και είχα και τύψεις ότι δεν μπορούσα να είμαι ευχάριστη στους ξένους, που στο κάτω κάτω δεν ευθύνονταν για την επιπολαιότητα του συζύγου.

- Ποιο είναι το αίσθημα ή τα αισθήματα, που σχετίζονται με αυτή την εμπειρία;
- Θυμός και αγανάκτηση, γιατί δε με ρώτησε καν. Ούτε μπήκε στον κόπο να σκεφτεί τι δυσκολίες θα μου δημιουργούσε σε μένα. Ήθελε μόνο να φανεί καλός στους ξένους.
- Τι είναι αυτό, που γνωρίζεις σήμερα, αλλά δεν το ήξερες τότε, που θα σε βοηθούσε να κάνεις μεγάλη πρόοδο στο πώς θα αντιδρούσες και πώς θα ανταποκρινόσουν σε αυτή την εμπειρία;
- Τότε... είχα θυμώσει τόσο πολύ, είχα απογοητευτεί, είχα πικραθεί, βλέποντας πόσο ανίκανος ήταν να σκεφτεί τον άλλο, να νοιαστεί και να προσφέρει κάτι στους δικούς του, ενώ ήθελε πάντα να δείχνει πρόσωπο στους άλλους, που μου είχε βγει σαν στρυφνάδα απέναντι στους ξένους.

Τώρα... δεν ξέρω... ελπίζω... θέλω να πιστεύω ότι θα είχα την ψυχραιμία να το χειριστώ διαφορετικά. Ας πούμε πιο διπλωματικά. Νομίζω ότι θα τους έλεγα, «βλέπετε πώς είναι οι συνθήκες... μη με παρεξηγήσετε, αλλά νομίζω ότι θα είναι καλύτερα για σας...» Αν και... τι θα έκανα με το ζευγάρι, που τους είχε υποσχεθεί φιλοξενία και οι άνθρωποι είχαν κάνει ανάλογα τον προϋπολογισμό τους;.. Ο άλλος έλεγε ότι είχε λεφτά. Αλλά, πώς είναι δυνατό ένας που έχει λεφτά να δέχεται να σέρνεται χάμω και να κοιμάται στα πατώματα;

- Τι σημαίνει για σένα wander;
- Ξέρεις... όταν μου το πρωτοείπες, το είχα νομίσει για wonder, αναρωτιέμαι, και θα μου ταίριαζε πολύ, νομίζω, γιατί αναρωτιέμαι για πολλά πράγματα και θαυμάζω πολλά πράγματα. Όταν όμως μου το έγραψες και το βρήκα και στο λεξικό, είδα πως ήταν άλλη λέξη, με άλλη σημασία. Λοιπόν, όπως επίσης είδες, δεν έμεινα στο wander, αλλά προχώρησα στο wanderer. Ε, λοιπόν, αυτό νομίζω ότι είμαι. Ένας πλάνης, ένας αλήτης! (Τραγουδώ) Περιπλανώμενος, δυστυχημένος, που λέει και το τραγούδι.

Από μικρό παιδί, ήμουν ένα αλάνι. Με έβαζαν να κοιμηθώ τα μεσημέρια κι εγώ δεν ήθελα να μένω περιορισμένη και έβγαινα ξυπόλυτη, για να μη με πάρουν είδηση και περιπλανιόμουν στις γειτονιές, στις αλάνες, στα άδεια οικοπέδα... πατούσα πέτρες, αγκάθια, γυαλιά, καρφιά... κάποτε μάτωνα, αλλά δεν έδινα σημασία.

Αργότερα, όταν μεγάλωσα λίγο και είχαν και πάλι την απαίτηση να κοιμάμαι τα καλοκαιρινά μεσημέρια, για να μη γυρίζω στη ζέστη και στους ήλιους, έπαιρνα ένα περιοδικό στα χέρια και το ξεκοκάλιζα. Αλλά και μέχρι τώρα, μου αρέσει να γυρίζω... να ανακαλύπτω μέρη... μέχρι πριν λίγα χρόνια, έπαιρνα ένα δρόμο και έλεγα, «να δω πού θα με βγάλει». Έτσι, ανακάλυψα μέρη που δεν τα ξέρουν οι Κύπριοι και έχω αποζημιωθεί πολύ απ' αυτή την

<sup>1</sup> «Πόπαστο» κυπριακή λέξη που σημαίνει το γλυκό που σερβίρεται πάνω από το γλυκό που έχει προσφερθεί μετά το γεύμα ή το δείπνο.

τάση μου. Μάλιστα οργάνωνα εκδρομές, κυρίως στον Ακάμα, σε περιόδους, που ελάχιστοι Κύπριοι τον ήξεραν και πιο λίγοι τον επισκέπτονταν.

- Πώς το wander σχετίζεται με το τι πραγματικά θέλεις στη ζωή σου;
- Α! νομίζω ότι αυτό, δηλαδή το wandering, η περιπλάνηση, είναι κάτι, που θέλω πραγματικά στη ζωή μου. Μου αρέσει. Αφού λέω ότι, αν είχα ζήσει σε άλλες εποχές και ήμουν άντρας, θα ήμουν εξερευνητής. Ή, αν ήμουν σε μια χώρα που υπάρχει η αναρρίχηση στα βουνά, θα γινόμουν αναρριχητής. Τώρα τελευταία βέβαια, άρχισαν και στην Κύπρο, και μάλιστα με πολύ καλές επιδόσεις. Απ' όσο ξέρω και στα Ιμαλάια έχουν ανεβεί, νομίζω ανάμεσά τους και μια γυναίκα, αλλά εγώ είμαι πλέον πολύ μεγάλη για όλα αυτά.

- Ποια είναι η εξάρτησή σου, η παθολογική σου πεποίθηση;
- Δεν ξέρω αν είναι εξάρτηση ή παθολογική πεποίθηση, αλλά το να τριγυρίζω μου δίνει μια αίσθηση ελευθερίας, απλοχωριάς. Ότι φεύγω από όσα με πιέζουν, μπορώ να τα ξεχάσω, μπορώ να απελευθερωθώ για λίγο απ' αυτά κι έτσι να πάρω δύναμη, για να μπορέσω, επανερχόμενη, να συνεχίσω να προσφέρω στους άλλους, να συνεχίσω τα καθήκοντά μου...

Μερικές φορές μάλιστα, συγκρίνοντας τον εαυτό μου με την αδελφή μου, που δεν μπορεί να τα έχει όλα αυτά, λυπάμαι για λογαριασμό της, κι έτσι αρχίζω να της προσφέρω ό,τι μπορώ... και μπορεί κι εκείνη να δεχτεί, γιατί στην αρχή την έπαιρνα στις εξορμήσεις μου κάποτε, αλλά εκείνη φοβάται. Φοβάται τις ερημιές, φοβάται μη χαθούμε, φοβάται την μεγάλη απομάκρυνση από την πολιτεία και τους ανθρώπους. Εγώ... έχω την αίσθηση ότι δε φοβάμαι τίποτα. Και πράγματι, όσες φορές βρέθηκα σε ανάγκη και δεν ήταν λίγες, πάντα βρέθηκε ένας άνθρωπος να με βοηθήσει, ακόμη και στην πιο μεγάλη ερημιά, ακόμα και μέσα στο σκοτάδι της νύχτας, ακόμη και μέσα στην καταιγίδα. Και ξέρεις.... αναπολώ με πολλή ευγνωμοσύνη αυτές μου τις περιπέτειες, γιατί με έφεραν σε επαφή με τους ανθρώπους και ξέρω πως υπάρχουν... άνθρωποι.

- Πώς το wander σχετίζεται με μια εμπειρία που είχες, όταν ήσουν τεσσάρων χρονών;
- Όπως σου έχω πει, τίποτα δε μου 'ρχεται για την ηλικία των τεσσάρων χρονών. Όμως, μου έχουν πει – και το θυμάμαι αμυδρά, νομίζω πιο πολύ από τις διηγήσεις τους – ότι χάθηκα στα δυόμισι μου χρόνια. Τι ήταν λοιπόν αυτό, αν όχι περιπλάνηση; Ήθελα να φύγω. Να πάω πού; Δεν ξέρω, αλλά περιπλανήθηκα, μέχρι που με βρήκαν και με έφεραν πίσω.
- Ποιο ήταν το συναίσθημα ή τα συναισθήματα, που σχετίζονται με αυτή την εμπειρία;
- Δεν ξέρω να πω, γιατί ήμουν πολύ μικρή, και όπως σου είπα, το θυμάμαι πολύ αμυδρά και νομίζω μάλλον μέσα από τα λεγόμενα των άλλων. Ξέρεις, κάποτε δεν έχουμε δική μας μνήμη... είναι μια μνήμη εμφυτευμένη, θα έλεγα...
- Μπορείς να διακρίνεις ότι αυτά τα συναισθήματα ήταν τα ίδια, όταν ήσουν τριάντα έξι χρονών;
- Μπα! Πολύ δύσκολο... (Προσπαθώ να διακρίνω) Πώς μπορεί να ήταν τα ίδια;.. Εκείνη τη χρονιά ήμουν πολύ πιεσμένη, πολύ στενοχωρημένη... αλλά κυρίως ένιωθα ότι δε με είχε λάβει υπόψη του. Σαν να μην υπήρχα. Σαν να μην ήμουν εγώ που καλούμουν να φιλοξενήσω αυτούς τους ανθρώπους. Σάμπως και ήταν εκείνος που τους παρείχε αυτή τη φιλοξενία... Τους είχε πει – και να, εδώ ταιριάζει το wanderer, ο αλήτης, ο πλάνης, αυτός που παραπλανά – τους είχε πει λοιπόν ότι δεν υπήρχε πρόβλημα, ότι εύκολα και

άνετα μπορούσαν να φιλοξενηθούν... Ξέρεις... εκείνος ο τρελογιατρός ο Μικελλίδης, τον είχε ονομάσει δημαγωγό. Και πράγματι είχε αυτή την ικανότητα. Να παρασύρει και να ξεσηκώνει τον κόσμο. Μ' αυτή την έννοια ήταν και παραπλανητής, γιατί δεν έλεγε την αλήθεια όπως ήταν, την παραμόρφωνε ελαφρώς έτσι που να αφήνει εντυπώσεις προς την πλευρά που ήθελε εκείνος, αλλά και αποπλανητής, γιατί παραπλανώντας σε, σε αποπλανούσε.

Κατά κάποιον τρόπο, ένιωθα ότι αυτό έκανε μ' εμένα. «Έλα, μου είχε πει, στην Κύπρο, τώρα που τελειώσες το Πανεπιστήμιο, πριν κάνεις τα χαρτιά σου για διορισμό, γιατί άμα διοριστείς, δε θα μπορείς να έρθεις.» Βρήκα ότι είχε δίκιο και πράγματι, έτσι έκανα. Με είχε «νήσει» για χρόνια με το πες και πες για την Κύπρο και τα καλά και τα ωραία της, και την υπεροχή της, οπότε, ναι, ήθελα να τη δω. Αλλά, άμα ήρθα (είχα έρθει για δεκαπέντε μέρες), στις δώδεκα μέρες χρειάστηκε να εισαχθώ στο νοσοκομείο για μια πολύ σοβαρή εγχείρηση, που ήθελε σαράντα μέρες ανάρρωσης, κι έτσι έμεινα. Τον άλλο χρόνο παντρευτήκαμε, ήρθε το πρώτο παιδί, ο πόλεμος, το δεύτερο παιδί και έτσι έμεινα για δυο φορές δεκαπέντε χρόνια και πλέον!

Αλλά... νομίζω ότι το ίδιο κάνω και τώρα. Περιπλανιέμαι! Για να πω κάτι, πάω γύρω γύρω ή ξεμακραίνω αρκετά... και ακόμα... ανοίγονται πολλές πόρτες αναμνήσεων, μόνο που δεν μπαίνω μέσα, για να μη χάσω το δρόμο και το σκοπό μου. Ας πούμε, για να πάρεις μια γεύση από το πώς παρουσίαζε τα πράγματα, έλεγε πάντα ότι ο άντρας της αδελφής του είχε δύο αυτοκίνητα σε μια εποχή, που στην Ελλάδα ήταν καμάρι να έχεις ένα! Όταν ήρθα στην Κύπρο, είδα πράγματι ότι είχε δύο αυτοκίνητα skoda, παλιά, μεταχειρισμένα, το ένα κυλούσε και το άλλο ήταν ακινητοποιημένο στην αυλή, για να παίρνει εξαρτήματα, όταν τα χρειαζόταν...

Ας ξανάρθω όμως στο θέμα μου... ίσως... τότε στα δυόμισί μου, να είχε συμβεί κάτι που με στενοχώρησε, αλλά δεν το θυμάμαι. Όσο για τα τριάντα έξι μου... πού μπορούσα να πάω; Πώς μπορούσα να ξεφύγω από τον κλοιό, όπως με είχαν περισφίξει τα πράγματα;

- Με τη σημερινή σοφία που έχεις, τι θα έλεγες στον εαυτό σου στην ηλικία των δυόμισι, που θα άλλαζε πολύ την πορεία των πραγμάτων;
- Τι θα έλεγα... τι θα έλεγα... το ίδιο πάντα ερώτημα, αλλά και ίδια η απάντηση. Τι θα μπορούσα να πω; Όμως... σ' αυτή την περίπτωση, δε θυμάμαι κιόλας τα γεγονότα. Πάντως... για να μην είμαι και άδικη... ήταν κι εκείνος ένας περιπλανητής. Καταλαβαίνεις, αναφέρομαι στον πρώην σύζυγό μου.

Κάθε χρόνο, όσο ήταν φοιτητής, έπαιρνε το δισάκι του στον ώμο, ένα παλιό σακίδιο, ένα σλίπιγκ μπακ, λίγα ρούχα και ελάχιστα λεφτά και ξεκινούσε για έναν προορισμό. Ήταν η εποχή του ωτοστόπ και την εκμεταλλεύτηκε στο έπακρο, κατά τη γνώμη μου προς τιμή του. Τον πρώτο χρόνο πήγε στην Κωνσταντινούπολη, το δεύτερο στην Ιταλία, τον τρίτο στην Αυστρία και τον τέταρτο, πήγαμε στην Αγγλία κι οι δυο μαζί.

Από τη Θεσσαλονίκη, όπου σπουδάσαμε, πήραμε το τρένο και πήγαμε μέχρι τα σύνορα με την τότε Γιουγκοσλαβία. Διασχίσαμε όλη τη Γιουγκοσλαβία, την Αυστρία, τη Γερμανία, το Βέλγιο, με άλλα λόγια, όλη σχεδόν την Ευρώπη με ωτοστόπ, και από κει περάσαμε στην Αγγλία με το φέριμποτ. Κάναμε ένα μήνα σε κατασκίνωση εργασίας για φοιτητές.

Ομορφες αναμνήσεις. Του τις οφείλω. Είδαμε πολλά, μάθαμε πολλά, ήρθαμε σε επαφή με ανθρώπους... Αν δεν ήταν εκείνος, δε θα είχα κάνει αυτό το ταξίδι και είναι ένα κομμάτι πολύ σημαντικό της ζωής μου.

- Τι σημαίνει για σένα shyQ
- Ντροπαλός. Όταν η Σύλβια είδε ότι στο τεστ που απαντούμε στην αρχή, πριν ξεκινήσουμε το MemGram<sup>®</sup>, στην ερώτηση αν νιώθω ντροπαλή, έβαλα ότι ναι, συχνά, γέλασε παραξενεμένη. Ντροπαλή εσύ; Υποτίθεται – έτσι δείχνω προς τα έξω και συνήθως αυτή την εικόνα έχουν οι άλλοι για μένα – υποτίθεται λοιπόν ότι έχω παρρησία, το θάρρος της γνώμης μου, το σθένος να την υπερασπιστώ, δεν κολλώνω, είμαι δυναμική, ανεξάρτητη... Πώς λοιπόν συνάδουν όλα αυτά με την ντροπαλοσύνη;  
Κι όμως, μέσα μου νιώθω ντροπαλή. Συμμαζεμένη. Θέλω να περνάω απαρατήρητη. Δηλαδή... θέλω την αναγνωρισιμότητα, αλλά φοβάμαι ότι, αν αυτό γίνει, θα με κατασπαράξουν. Ίσως γι' αυτό παρακολουθώ το τι γίνεται με την Τζούλια Αλεξανδράτου. Προσπαθώ να καταλάβω τι γίνεται, γιατί ασχολούνται όλοι αυτοί μαζί της, ποιοι είναι δηλαδή, ποια είναι τα κίνητρό τους και καταγίνονται τόσο πολύ μαζί της. Αλλιώςτικά, ούτε τα κουτσομπολιά με ενδιαφέρουν ούτε υποκείμενα του είδους της.
- Τι συμβαίνει σήμερα στη ζωή σου, που να έχει σχέση με τη λέξη αυτή;
- Αν και δε φαίνεται να έχει άμεση σχέση... σήμερα... περιμένω να δω πρώτα πώς σκέφτεται ο άλλος. Το «παρατήρα» που λέγαμε... Ακούγοντας όμως, εγώ επιβαρύνομαι, γιατί ντρέπομαι να πω ότι... ξέρεις... κι εγώ έχω αυτά κι αυτά. Έτσι κρατάω για μένα τα δικά μου και φορτώνομαι και του άλλου. Και πια... είναι φορές που μου έρχεται να φωνάξω, «δεν αντέχω άλλο! Δεν μπορώ να ακούω τα δικά σου, όταν με βαραίνουν τα δικά μου! Είμαι κι εγώ άνθρωπος! Κι αν ήξερες πόσο πιο σοβαρά είναι...» Αλλά δε μιλώ, γιατί σέβομαι τα συναισθήματα του άλλου. Για κείνον εκείνη την ώρα, αυτά είναι τα σοβαρά...
- Αντιλαμβάνεσαι ότι αυτά τα συναισθήματα είναι τα ίδια, όταν ήσουν τριάντα έξι χρονών και όταν ήσουν δύομισι;
- Για τα δύομισι δεν ξέρω... ή μάλλον...(ένα καμπανάκι χτυπά...) Πωπώ! Τι φάλιες<sup>2</sup> ανοίγονται τώρα!.. Μου έρχεται στο νου μια σκηνή. Είμαι στο δημοτικό, δευτέρα, τρίτη τάξη, δεν ξέρω... η μητέρα μου είναι στα «χάι» της. Στη φάση που παίρνει τις γειτονιές και φωνάζει και διαλαλεί και... έχει έρθει στο σχολείο μου... ήταν ένα επιβλητικό, ορθογώνιο κτήριο, με μεγάλη αυλή και κήπο, όπου μαθαίναμε κηπουρική και καλλιέργεια διαφόρων φυτών, με μεγάλα κυπαρίσσια κοντά στην περιφραξη προς την πλευρά του δρόμου με τα σπίτια, γιατί στην άλλη πλευρά ο δρόμος ήταν πλατύς με νησίδα στη μέση κι έτσι τα σπίτια ήταν πιο μακριά... ναι, ξέρω, θα μου πεις ξεμακραίνω... (Παίρνω βαθιά ανάσα... όσο κι αν με βαραίνει... πρέπει να το πω. Στοιχίζει βέβαια, αλλά... εδώ δεν είμαι για να αποφεύγω πράγματα ούτε για να χαϊδολογώ τον εαυτό μου...)  
Ήρθε λοιπόν η μητέρα μου, έστρωσε μια κουρελού στην αυλή του σχολείου, κοντά στον κήπο, έβαλε επάνω κάποια πράγματα που έτρωγε, δε θυμάμαι τι, και ένα γκιούμι<sup>3</sup> με νερό, δώρο των κουμπάρων της για το γάμο της. Έκατσε

<sup>2</sup> Φάλια = το νταμάρι.

<sup>3</sup> Χάλκινο κανάτι.

λοιπόν εκεί και έλεγε, έλεγε... τι έλεγε; Τα δικά της... Εμείς... είχαμε σχολάσει και όλα τα παιδιά σκόρπησαν προς την έξοδο. Εγώ... βλέποντάς την κοντοστάθηκα. Τι να κάνω τώρα; Να πάω κοντά της, ντρέπομαι. Να την προσπεράσω σαν να μην την ήξερα; Μα, ήταν η μάνα μου! Τι να κάνω; Ήξερα ότι, όταν ήταν σ' αυτή την κατάσταση, γύρευε απεγνωσμένα βοήθεια. Είχε έρθει εκεί, ζητώντας την αγάπη μου και μου ζητούσε να πάω στην αγκαλιά της. Να πάω; Ντρέπομουν! Τα παιδιά είναι τόσο ανελέητα σε τέτοιες καταστάσεις! Θα με διέσυραν, θα με λουδορούσαν, θα με χλεύαζαν. Αλλά, να αφήσω τη μητέρα μου; Πώς είναι δυνατό;

Πήγα κοντά της, αλλά ντρέπομουν. Ήμουν εκεί, μέσα στην αγκαλιά της, και ευχόμουν να μην ήμουν. Από τότε... είμαι και δεν είμαι... δεν μπορώ να ανήκω... σ' ένα κόμμα... σ' ένα κοινωνικό σύνολο...

Θυμάμαι τώρα, ένα διάστημα κάποιων χρόνων... πήγαινα σε ένα φίλο που έβγαζε το περιοδικό «Έντός των τειχών». Το σπίτι του ήταν στην παλιά Λευκωσία. Για να πάω εκεί περνούσα από το «Αιγαίον». Αυτός που είχε την ταβέρνα είχε και τον ομώνυμο εκδοτικό οίκο και έβγαζε και το περιοδικό «Ένωσις». Ο ένας λοιπόν ήταν στο ένα άκρο και ο άλλος στο άλλο. (Ανοίγω τα χέρια φαρδιά πλατιά και το κάνω παραστατικό).

Κάθε φορά λοιπόν ή σχεδόν κάθε φορά, φεύγοντας από τον εκδότη του «Έντός των τειχών», περνούσα και από την ταβέρνα και έβλεπα και τον άλλο εκδότη και τον κύκλο του. Δεν μπορούσα να ανήκω σε έναν απ' αυτούς. Ήταν πολύ ακραίοι για τα δικά μου δεδομένα. Δε μου αρέσουν τα άκρα και οι εξτρεμισμοί. Σίγουρα και οι δύο είχαν τα σωστά τους σημεία και το δίκιο τους. Αλλά καθετί ακραίο με απωθεί. Παρ' όλα αυτά... ή μάλλον γι' αυτό ακριβώς, πήγαινα και στους δυο. Ένιωθα ότι ισορροπούσα τα δύο άκρα.

Τώρα... γιατί το θυμήθηκα αυτό... για την ντροπή και για την ερώτηση που μου έκανες... αν τα συναισθήματα ήταν τα ίδια. Για τα τριάντα έξι μου... απολύτως.

Ναι, ντρέπομουν να πω ότι ήμουν κάτω, ότι οι καταστάσεις δεν ήταν καλές για μένα, γιατί, όταν το Υπουργείο δε δέχτηκε να αναβάλει τη μετάθεσή μου, ζήτησα από το σύζυγό μου να αναβάλει για την επόμενη χρονιά την υποτροφία του και αρνήθηκε να το κάνει. Αυτό με είχε στενοχωρήσει διπλά, γιατί από τον άνθρωπό μου περίμενα κατανόηση και όχι από τους ξένους και αδιάφορους.

Εκείνος όμως σκεφτόταν μόνο τον εαυτό του και αυτό που ήθελε να κάνει. Και χωρίς να ρωτήσει πώς περνούσαμε και πώς τα βολεύαμε, αντί να επιδιώξει να είμαστε μόνοι μας, να αναπληρώσουμε το διάστημα της απουσίας του και να επουλώσουμε ό,τι έπρεπε να επουλωθεί, μου κουβάλησε ξένους κι άγνωστους ανθρώπους, να τους έχω κυριολεκτικά μέσα στα σκέλια μου.

- Ποια είναι η παγίδα που πρέπει να αποφεύγεις, ώστε να διατηρείς τον έλεγχο στη ζωή σου;
- Η παγίδα που πρέπει να αποφεύγω...

Θεωρούσα ότι ήταν ντροπή να πω στους ανθρώπους ότι δε γίνεται να φιλοξενηθούν στις συνθήκες που διαθέταμε. Αλλά από την άλλη, δε θα 'πρεπε να ντραπούν κι εκείνοι; Η αλήθεια είναι ότι είπαν... δεν είμαι σίγουρη... γιατί ήμουν πολύ απορροφημένη από τα δικά μου... αλλά, νομίζω... σαν να θυμάμαι αμυδρά ότι ο άντρας είπε πως θα μπορούσε να πάει σε ξενοδοχείο... ότι είχε τα λεφτά... αλλά ότι προτιμούσε να είναι μαζί μας, γιατί ήταν πολύ

στενοχωρημένος λόγω της διαδικασίας του χωρισμού. Ή μάλλον μου το είπαν οι φίλοι του, για να εξηγήσουν την κατάστασή του.

Τέλος πάντων, δεν καλοθυμάμαι, αλλά κάτι είχε ειπωθεί. Το ζευγάρι... νομίζω ότι είχε παρασυρθεί από τα λόγια του συχωρεμένου μου. Είχαν πιστέψει τα λεγόμενά του, όπως πάντα κατάφερνε να κάμνει, και είχαν έρθει χωρίς πολλά λεφτά. Άρα, ήμουν στα δυο στενά.

- ... Η παγίδα που πρέπει να αποφεύγεις.
  - Ναι, έχεις δίκιο, παρασύρθηκα πάλι. Η παγίδα που πρέπει να αποφεύγω... (απορία... δε βρίσκω κάτι...)
  - Ποιο είναι το δόλωμα που δαγκώνεις;
  - Α, ναι, πάντα με διευκολύνει αυτό... Το δόλωμα που δαγκώνω... το δόλωμα που δαγκώνω... (Μισοκλείνω τα μάτια. Πόσο δύσκολο είναι να το διακρίνω αυτό!) Ποιο να είναι άραγε;
- Στην περίπτωση του άντρα, λυπήθηκα την κατάστασή του. Ήταν πραγματικά διαλυμένος. Και το ένστικτό μου μού έλεγε ότι κι εγώ προς τα εκεί βιάζομαι. Άρα, ήθελα να τον βοηθήσω... να τον κάνω να νιώσει αυτή τη λίγη ασφάλεια που ζητούσε, την οικογενειακή φωλιά που έχανε, στη «φωλιά» των φίλων του. Η περίπτωση του ζευγαριού δεν ήταν τόσο βαριά, άρα χωρίς τον άντρα – που εκείνοι είχαν κουβαλήσει – ίσως τα πράγματα να ήταν καλύτερα.
- Άρα, ποιο είναι το δόλωμα που δαγκώνεις;
  - Ότι πρέπει να βοηθήσω όποιον έχει ανάγκη.

- Ποιο είναι το ηθικό δίδαγμα που βγαίνει από όλα αυτά;
- Κοίταξε... επειδή... άμα οι άλλοι δεν είναι καλά, δεν είμαι ούτε εγώ καλά, φροντίζω να τους κάνω να νιώσουν καλά, για να νιώσω κι εγώ καλύτερα. Το τι συμβαίνει όμως... είναι ότι εγώ επιβαρύνομαι και άρα... δεν μπορώ να νιώσω καλύτερα. Άρα το ηθικό δίδαγμα είναι αυτό που λέει η κυπριακή παροιμία, «απ' αντραπεί κι αγκαστρωθεί κακόν αγκάστριν έχει...»<sup>4</sup>

Θα μπορούσα να πω του ανθρώπου, με όμορφο τρόπο, «κοίταξε, δυστυχώς δε χωράμε. Λυπούμαι... θα ήθελα πολύ να σε έχουμε κοντά μας, αλλά βλέπεις την κατάσταση... θα είμαστε όμως μαζί όσες ώρες μπορείς, όσες ώρες σου επιτρέπει η δουλειά σου». Ίσως μάλιστα σήμερα... να έλεγα το ίδιο και στο ζευγάρι, αλλά αυτό το λέω με τη λίγη δύναμη που μου έδωσε το MemGram®. Γιατί μόνο τώρα αρχίζω να βλέπω τι έκαμνα στον εαυτό μου. Μέχρι τώρα έλεγα, «ο Μάριος, που κάνει αυτό κι εκείνο και τ' άλλο...» Ναι, εκείνος μου τους έφερε. Εγώ θα μπορούσα να μη τους δεχτώ. Αλλά, βλέπεις, ντρεπόμουν!

Πόσες και πόσες φορές... δε ντράπηκα να αντιδράσω... και βέβαια... το πλήρωσα εγώ. (Τώρα που γράφω και μόνο, μετά από ένα περίπου μήνα αφότου έχω τελειώσει το MemGram®, σκέφτομαι, «και γιατί δηλαδή έπρεπε να «καθαρίσω» εγώ μαζί τους; Ήμουν εγώ υπόλογη; Εκείνος τους είχε κουβαλήσει, εκείνος τους είχε παραπλανήσει. Άρα, γιατί έπρεπε εγώ να επωμισθώ τις συνέπειες των δικών του χειρισμών;»

Σήμερα, νομίζω, θα ήμουν πιο κάθετη και θα του ζητούσα να βρει τη λύση μόνος του. Σήμερα θα έλεγα, «όπως τα σκάτωσε, ας τα ξεσκατώσει», και θα ήμουν πολύ πιο εντάξει προς τους ανθρώπους, γιατί θα μπορούσα να τους

<sup>4</sup> «Όποια ντραπεί να πει όχι σε κάποιον και γκαστρωθεί, κακή εγκυμοσύνη θα έχει», με την έννοια όλων των άσχημων επακόλουθων.



καλέσω για φαΐ με την όρεξή μου, να τους συναντήσω για όση ώρα θα ήθελα ή θα μπορούσα, να τους δεξιωθώ κάπου έξω με την άνεσή μου και να είμαστε όλοι ευχαριστημένοι.)

Αλλά και κάτι ακόμα μου έρχεται τώρα στο νου... Η φωλιά είναι το καλύτερο μέρος, όχι το να περιπλανιέσαι. Δε χρειάζεται να ψάξεις οπουδήποτε αλλού. Θυμάμαι τώρα την Πόλη του Καβάφη. «Είπες, θα πάγω σ' άλλη γη, θα πάγω σ' άλλες θάλασσες. Μια πόλις άλλη θα βρεθεί καλλίτερη απ' αυτή...» και αφού περιπλανιέται, υποτίθεται, και πάει και δοκιμάζει άλλες πόλεις και λιμάνια και... «Δεν έχει πλοίο δια σε, δεν έχει οδό. Έτσι που τη ζωή σου ρήμαξες εδώ, στην κόχη ετούτη τη μικρή, σ' όλη τη γη τη χάλασες.»<sup>5</sup> (Το ποίημα αρέσει στη Βερόνικα και το σημειώνει.)

Θυμάμαι επίσης «Τα ρέστα» του Κώστα Ταχτσής. Το περιεχόμενο του βιβλίου παρόμοιο. Μια σειρά διηγημάτων-αφηγημάτων από περιστατικά που συνέβησαν στην Αυστραλία, όπου θέλησε να καταφύγει ο συγγραφέας, ελπίζοντας ότι έτσι θα άλλαζε ζωή.

Ήταν κι αυτός ομοφυλόφιλος σαν τον Καβάφη, αλλά από την πρώτη στιγμή τον πήραν ειδήση και του συμπεριφέρθηκαν όπως και στην Ελλάδα...

Δε χρειάζεται λοιπόν να πας οπουδήποτε αλλού, διότι τον εαυτό σου τον κουβαλάς, πάντα και παντού, μαζί σου. Ή θα είσαι καλά εδώ που είσαι ή χάλια θα είσαι, όπου κι αν πας. Εδώ βρέθηκες, γιατί εδώ πρέπει να είσαι. Ο καθένας έχει αυτό που πρέπει να έχει. Έτσι δε χρειάζεται εγώ να αναλαμβάνω τους άλλους ή να επωμίζομαι περισσότερα απ' όσα μπορώ. Ό,τι μπορώ ναι, αλλά όχι και όλα! Φτάνει το κακό αγκάστριν της αντροπής!

### **Ενθουσιασμένη από την ανακάλυψη**

Βγαίνω μες στον θρίαμβο! Τι σπουδαίο πράγμα ανακάλυψα σήμερα!

Αλλά, μόλις μπαίνω στο αυτοκίνητο, τηλεφωνώ της Κατερίνας μου μήπως με χρειάζεται κάτι. Το μάτι της είναι ακόμη πρησμένο και δεν μπορεί να οδηγήσει ούτε να φροντίσει τα παιδιά με τους φρικτούς της πονοκεφάλους. Το κάνει βέβαια, αλλά της στοιχίζει πολύ.

Ποιος θα πάει σήμερα να μαζέψει τα παιδιά; Έχει μαγειρέψει, τι θα φάνε το μεσημέρι; Όχι, δεν έχει μαγειρέψει, αλλά μπορεί να φέρει ο άντρας της ερχόμενος από τη δουλειά. Το ίδιο και τα παιδιά. Θα πάει να τα φέρει ο ίδιος. Μπα, παράξενο! Δε με χρειάζονται; Πώς αυτό; Σαν να μη μου αρέσει. Σαν να με ξεβολουέει. Εγώ... έμαθα να τρέχω... πριν δώσω ανάσα στον εαυτό μου... πότε κιόλας κατάφεραν να γίνουν αυτάρκειες; «Είναι το addiction», λέει η Βερόνικα και ο Ντοστογιέφσκι έχει πει ότι ο άνθρωπος συνηθίζει τόσο στη μιζέρια του, που στο τέλος δε θέλει να βγει απ' αυτήν. Αφού, όμως εγώ έχω «άδεια» σήμερα από τα παιδιά μου, μπορώ να πάω να περιπλανηθώ. Το δασάκι με καλεί.

Κλείνω το αυτοκίνητο και κατευθύνομαι αργά προς τα εκεί χαζεύοντας τα σπίτια. Τι όμορφα σπίτια που έχει η περιοχή! Άνετα, καθαρά, ευήλια, με άφθονα λουλούδια... είναι χάρμα των ματιών να τα βλέπεις, αλλά και η ψυχή... ηρεμεί, θαρρείς.

Το κεντράκι του πάρκου είναι κλειστό και μόνο μια κυρία (ξένη φαίνεται) μ' ένα καρτσάκι κάνει βόλτα αργά το παιδί της. Θέλω να της μιλήσω, αλλά τι να της πω;

<sup>5</sup> Το ποίημα το είχα μάθει απ' έξω στην εφηβεία μου, αλλά τώρα μόνο αυτοί οι στίχοι μου 'ρχονται στο μυαλό. Επιστρέφοντας στο σπίτι, το αναζητώ και το ξαναδιαβάζω. Όχι, δεν υπάρχει περιπλάνηση. Υπάρχει κατ' ευθείαν αποκλεισμός κάθε ελπίδας. Αλλά εμένα δε μου ταιριάζει και το 'χω διαγράψει από τη μνήμη μου.

Χαμογελώ μ' ένα κούνημα του κεφαλιού και προχωρώ προς την αντίθετη κατεύθυνση. Μπαίνω και πάλι στα πιο ανήλιαγα, δροσερά μέρη του πάρκου. Περπατώ στις άκρες, έξω από τα μονοπάτια και τους δρόμους. Άκρη άκρη, εκεί που το πάρκο συνορεύει με τα σπίτια. Δεν είναι όλα όμορφα και περιποιημένα. Αντίθετα υπάρχουν κάποια που χρησιμοποιούν την πίσω αυλή σαν αποθηκευτικό χώρο. Πλαστικά, ποδήλατα, παλιά έπιπλα, παιχνίδια...

Προς το έβγα όμως του δάσους, λίγο πριν την έξοδο προς την πόλη, υπάρχει ένα σπίτι, που πολλές φορές και παλιότερα έχω σταθεί και το έχω θαυμάσει. Ένα μεγάλο, ορθογώνιο αρχοντικό, που παραπέμπει σε αποικιακούς ρυθμούς χωρίς να είναι, με ωραία μεγάλα παράθυρα, μια ευρύχωρη μπαλκονόπορτα, που μοιάζει με πόρτα εισόδου, βγάζει στη βεράντα κι από κει, δυο τρία σκαλιά σ' ένα χώρο, μέσα στο δάσος, σαν αυλή, σάμπως η κυριότητα του σπιτιού να επεκτείνεται σ' αυτό το χώρο, ενώ είναι φανερό ότι δεν του ανήκει και ότι μόνο η νοικοκυροσύνη των ενοίκων έχει δημιουργήσει αυτό το χώρο αναψυχής, με τα πέτρινα πεζούλια, τα παρτέρια και τις φοινικιές.

Το σπίτι ορθογώνιο, ήρεμο, απλωμένο σε μια έκταση δύο σπιτιών – μπορεί και να είναι κιόλας, γιατί υπάρχει άλλη είσοδος στο πλευρό – αποπνέει γαλήνη και παραπέμπει σε πολυτελή νοσηλευτήρια κάποιου καιρού, παρόλο που δε θα το έκανα πάνω από τριάντα χρονών.

Τι είναι όμως αυτό που με έλκει σ' αυτό το σπίτι και έχω μείνει να το κοιτάζω, να το μελετώ σαν να θέλω να ανακαλύψω το μυστικό του. Τι το κάνει τόσο όμορφο, αφού είναι τόσο απλό; Απλές, ορθογώνιες γραμμές, και στον όλο όγκο του σπιτιού και στις πόρτες και στα παράθυρα... απλές ημιδιάφανες κουρτίνες που κρύβουν και ταυτόχρονα αφήνουν διακριτικά να φανεί το εσωτερικό του σπιτιού. Καμιά πολυτέλεια, τίποτα το κραυγαλέο κι όμως... τόση αρχοντιά!

Γιατί με έλκει αυτό το σπίτι; Πάντα μου άρεσε να «χαζεύω» όμορφα σπίτια και, όταν είχα χωρίσει με τον πρώην σύζυγό μου και είχα μείνει μόνο με τη Φαίδρα μου, συνήθιζα να την πηγαίνω με το αυτοκίνητο στη Μακεδονίτισσα, γυρίζαμε τις γειτονιές και διαλέγαμε σπίτια. Είχαμε συμφωνήσει σε ένα ότι μας άρεσε και το ονομάζαμε «το σπίτι μας». Πηγαίναμε, το κοιτάζαμε, σχολιάζαμε τις ομορφιές του – είχε βιτρό στην είσοδο και στα παράθυρα – και μετά το συγκρίναμε με άλλα που βλέπαμε στο πέρασμά μας, αλλά η σύγκριση ήταν πάντα υπέρ του.

Τότε νόμιζα ότι το κίνητρο της πράξης μου αυτής ήταν η επιθυμία μου για ένα ωραίο σπίτι. Είχα βαρεθεί τον περιορισμό του διαμερίσματος, πόσο μάλλον που το δικό μου είχε μικρά και κλειστά μπαλκόνια. Κλειστά από όλες τις μεριές με τοίχο, εκτός από κείνη που έβλεπε στο δρόμο, όπου ο τοίχος ήταν μισός. Έτσι έβγαίνα στο μπαλκόνι, αλλά ένιωθα ότι ήμουν ακόμη μέσα.

Έτσι, για μια φορά ακόμη, πήγα και στάθηκα κοντά στην επέκταση του σπιτιού αυτού, χωρίς ωστόσο να θελήσω να μπω ούτε καν στην αυλίτσα του. Ποιοι να το κατοικούσαν; Ήταν άραγε ήρεμοι και ισορροπημένοι, σαν το σχέδιο του σπιτιού τους; Δε νοιάστηκα μήπως με δουν οι κάτοικοί του. Αντίθετα μάλιστα. Πολύ θα ήθελα να χτυπήσω την πόρτα, να συστηθώ και να τους πω πόσο πολύ μου άρεσε το σπίτι τους και ότι θα μου άρεσε επίσης να τους γνωρίσω. Δεν το έκανα όμως. Μόνο, αρκετές φορές η σκέψη μου ξαναγύρισε σ' αυτό και αναρωτήθηκα, γιατί άραγε;

Η απάντηση ήρθε μόνο τώρα που γράφω και αφού το συνδύασα με το τέλος αυτής της συνεδρίας...